

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/18/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616200600
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5616200600.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci navrhovateľky E. G., rod. R., nar. XX. X. XXXX, bytom T. X, Q., zastúpenej JUDr. Evou Peničkovou, advokátkou so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1735/29, proti manželovi C. G., nar. XX. X. XXXX, bytom R. XX, M. E., zastúpenému JUDr. Miroslavom Koníčkom, advokátom so sídlom v Ružomberku, Antona Bernoláka 6, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej U. G., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo navrhovateľky E. G., rod. R., nar. XX. XX. XXXX v F., a manžela navrhovateľky C. G., nar. XX. XX. XXXX v M. G., uzavreté dňa XX. XX. XXXX v Q., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Q. vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX, rozvádza.

II. Maloletá U.M. G., nar. XX. XX. XXXX, sa na čas po rozvode manželstva rodičov zveruje do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

IV. Otec je povinný prispievať na maloletú U. G., nar. XX. XX. XXXX, výživným v sumách po 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej, počnúc od nadobudnutia právoplatnosti výroku súdu o rozvode manželstva rodičov.

V. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou U. G., nar. XX. XX. XXXX,
- každý nepárny kalendárny týždeň v čase od piatka od 15,00 hod. do nedele do 17,00 hod. ; otec si maloletú prevezme v mieste predškolského / školského zariadenia maloletej a odovzdá ju matke v mieste bydliska matky,
- v čase letných prázdnin v dobe od 01. 07. od 09,00 hod. do 14. 07. do 17,00 hod. a v dobe od 01. 08. od 09,00 hod. do 17,00 hod. dňa 14. 08; otec si dieťa prevezme a odovzdá po skončení styku v mieste bydliska matky,
- počas veľkonočných sviatkov každý rok v čase od piatku od 09,00 hod. do pondelka do 15,00 hod.,
- počas Vianoc každý nepárny rok v dobe od 24. 12. od 14,00 hod. do 26. 12. do 17,00 hod., každý párný kalendárny rok na Silvestra od 31. 12. od 09,00 hod. do 17,00 hod. dňa 02. 01. nasledujúceho nepárneho kalendárneho roka.

VI. Počas styku otca cez Veľkú noc, Vianoce a Silvester si otec prevezme maloletú v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdá maloletú matke v mieste bydliska matky.

VII. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a styk s otcom otcovi umožniť.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 27. 1. 2016 sa navrhovateľka E. G.Á. domáhala, aby súd rozviedol jej manželstvo, uzavreté s manželom C. G. dňa XX. X XXXX v Q. a aby maloletú dcéru na čas po rozvode zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že otec bude povinný prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Navrhovateľka súčasne navrhla, aby súd rozhodol, že otec bude oprávnený stykať sa s maloletou dcérou každý druhý víkend od soboty od 10.00 hod. do nedele 18.00 hod. a počas každoročných letných prázdnin, bez bližšej konkretizácie času. Navrhovateľka svoj návrh vo veci samej odôvodnila tým, že hoci manželstvo bolo uzatvorené z lásky, bolo to po krátkej známosti, a konflikty nastali krátko po svadbe medzi manželmi navzájom, tiež medzi navrhovateľkou a matkou manžela. Po hádkach sa s dcérou odsťahovala a odišla bývať späť ku svojim rodičom. Manžel za ňou ani za dcérou neprišiel, o dcéru záujem nejavil, v tom čase už nadväzoval kontakt s bývalou priateľkou. Počas trvania manželstva mali medzi sebou hádky kvôli peniazom, ktoré v prevažnej miere išli na dom, ktorý manžel začal stavať ešte v čase, keď ešte nežili spolu. Ak jej peniaze poskytol, hneď kontroloval ich použitie a tieto otázky riešil so svojou matkou.

2. Postupom času jej city k manželovi ochladli z dôvodu, že bola s dcérou stále sama a on bol v zahraničí. V čase podania návrhu nemali spolu intímny styk 7 mesiacov. K vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo i na Silvestra v roku 2015, kedy vznikol medzi nimi slovný konflikt a v ten večer prišla i k úrazu ruky, keď sa bránila pred manželom, aby sa jej nedotýkal. Podľa jej názoru, vzhľadom na nezmieriteľné rodinné problémy, ktoré začala manželova matka, manželovu neveru a jeho nevyspytateľné sklony voči jej osobe, ich manželstvo je trvalo rozvrátené a nie je možné ho opätovne obnoviť. Z manžela má strach, často sa jej vyhráždza aj vyhráždza, že jej dcéru zoberie, pričom táto je úplne závislá na nej ako matke, a jej otec s ňou, vzhľadom na dlhodobý výkon práce v zahraničí, nemá vybudovaný žiaden vzťah. Ona sa s ním chcela dohodnúť na úprave stretávania sa s maloletou a na výživnom, no z jeho strany dohoda nie je možná.

3. V čase podania návrhu bola navrhovateľka na rodičovskej dovolenke s príjmom spočívajúcim v poberaní rodičovského príspevku a prídavku na dieťa v celkovej sume 226,72 eur.

4. Svojím podaním navrhovateľka súčasne žiadala o vydanie predbežného opatrenia (neodkladné opatrenie), predmetom ktorého je dočasná úprava rodičovských práv a povinností k maloletej dcére, keď navrhovateľka navrhla na čas do rozvodu zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti s tým, že ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Súčasne navrhla upraviť čas styku otca s maloletou na dobu každého druhého víkendu od soboty od 10.00 hod do nedele do 18.00 hod., pri súčasnom návrhu na uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu dcéry sumou 150 eur mesačne.

5. Dňa 8. 4. 2016 doručil manžel navrhovateľky vyjadrenie k návrhu manželky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej dcére na čas po rozvode a súčasne navrhol, aby maloletá bola na čas po rozvode zverená do jeho osobnej starostlivosti s tým, že on bude spravovať jej majetok a zastupovať ju. Súčasne navrhol upraviť styk matky s dcérou v každý páry týždeň, vždy od soboty od 10.00 hod do nedele do 18.00 hod. v príslušnom párnym týždni a v iný čas po dohode obidvoch rodičov, a taktiež navrhol zaviazat' matku prispievaním výživného na maloletú sumou, ktorú určí súd. Otec súčasne navrhol, aby bolo rozhodnuté, že matka je povinná vopred si vyžiadať jeho súhlas v prípade zmeny pobytu maloletého dieťaťa, či už v rámci Slovenskej republiky alebo vycestovania do zahraničia, ako aj na vážnejšie zdravotné zákroky. Alternatívne navrhol rozviesť manželstvo a aby maloletá bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že otec bude povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od nedele párneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do nedele nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 10.00 hod., teda 2 celé po sebe nasledujúce týždne, po dvojtýždňovom intervale matky. Matka bude povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú vždy od nedele párneho kalendárneho týždňa od 10.00 hod. do nedele párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod., teda 2 celé po sebe nasledujúce týždne, po dvojtýždňovom intervale otca. V čase Vianoc bude povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú otec, a to každý rok vždy v čase od 23. 12. od 10.00 hod. do 27. 12. do 08.00 hod. a počas veľkonočných sviatkov od Veľkého piatku od 10.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod.. Matka bude povinná zabezpečovať

osobnú starostlivosť o maloletú každý rok vždy v čase od 31. 12 od 10.00 hod. do 1. 1. nasledujúceho kalendárneho roka do 18.00 hod.. Maloletú bude zastupovať a spravovať jej majetok otec. Otec súčasne navrhol výživné na maloletú neurčiť a obaja rodičia budú povinní vopred si žiadať súhlas od druhého rodiča v prípade zmeny jej pobytu v rámci Slovenskej republiky alebo vycestovania do zahraničia, ako aj na vážnejšie zdravotné zákroky.

6. Uznesením č. k. 1P/18/2016-35 zo dňa 1. 2. 2016 rozhodol Okresný súd Liptovský Mikuláš o nariadení predbežného opatrenia, ktorým bola odovzdaná maloletá na čas rozhodnutia o rozvode manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej do starostlivosti navrhovateľky. Otcovi maloletej súčasne uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, t.j. sumou 27,13 eura mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám navrhovateľky, počnúc od 1. 2. 2016. Súd vo zvyšnej časti návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

7. Na pojednávaní dňa 24. 6. 2016 bolo okrem výsluchu rodičov vykonané dokazovanie oboznámením s obsahom spisu v prejednávanej veci - s potvrdením o trvalom pobyte manželov, o ich poslednom spoločnom bydlisku, so sobášnym listom navrhovateľky, s rodným listom maloletého dieťaťa, s potvrdením o poberaní rodičovského príspevku matky, s potvrdením o poberaní prídavku na dieťa, s vyjadrením odporcu k návrhu na rozvod manželstva, s ambulatnou správou o zdravotnom stave manžela navrhovateľky, s obsahom výpisu bankového účtu manžela navrhovateľky, s obsahom zápisnice o trestnom oznámení manžela navrhovateľky na navrhovateľku, s obsahom poštového peňažného poukazu svedčiacom o úhrade sumy 30 eur manželom navrhovateľky navrhovateľke, so správou kolízneho opatrovníka, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, s pokladničnými dokladmi a ďalšími listinnými dokladmi preukazujúcimi výdavky otca, s obsahom technického preukazu vozidla otca, s oznámením o zaradení otca do evidencie uchádzačov o zamestnanie, s čestným vyhlásením rodičov otca o poskytnutí pôžičky synovi, s rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní dávky v nezamestnanosti otcovi, s dokladom preukazujúcim spotrebu vozidla otca, s prehľad výdavkov otca na domácnosť, s obsahom dokladov o mzde otca za rok 2017, s obsahom pracovnej zmluvy otca uzatvorenej so zamestnávateľom - spoločnosťou C., E..A..O., Z. H..

8. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 24. 6. 2016 zotrvala na podanom návrhu na rozvod manželstva s návrhom na úpravu styku otca s dcérou každú stredu od 09.30 hod do 16.00 hod., každú párnú sobotu od 09.30 hod do 16.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 09.30 do 16.00 hod. Navrhovateľka vo svojom návrhu súčasne uviedla, že pokiaľ ide o rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 21. 6. 2016 o schválení rodičovskej dohody, týkajúcej sa styku otca s dcérou každú nedeľu, tento model navrhuje upraviť tak, aby to bolo aj v prospech otca s tým, že stretnutia by sa mali striedať, raz v nedeľu a raz v sobotu. Navrhovateľka označila za hlavnú príčinu rozpadu ich manželstva manželovu neveru a zásahy jeho matky do ich vzťahu. Manžel bol fakticky od narodenia dcéry takmer stále pracovne v zahraničí, s výnimkou období, kedy prišiel domov, čo bývalo na 3 - 4 alebo 5 mesiacov. Okrem toho udržiaval stále kontakt so svojou bývalou snúbenicou. V čase uvedeného pojednávania bola navrhovateľka s dcérou na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, celkovo v sume 226 eur. Manžel jej posielal na výživu dcéry 30 eur mesačne od januára 2016. Iný príjem nemá, žije s dcérou v rodinnom dome u jej rodičov, tiež s jej mladšou sestrou a bratom. Rodičom prispieva na domácnosť sumou 130 eur mesačne, z čoho sa uhradza elektrina, kúrenie, strava pre ňu aj pre dcéru, voda a tiež ročný poplatok za odpad za ňu a za dcéru. S manželom nežijú spolu od januára 2016, intímne spolu nežijú možno už od októbra 2015. Do jej odchodu v januári 2016 spolu hospodárili, aj sa spoločne podieľali na výchove ich dcéry. S manželom sa pokúšali naposledy v decembri o obnovenie ich spoluzitia, avšak nepodarilo sa im to a potom prišla manželova nevera. Dňa 24. 6. 2016 navrhovateľka na pojednávaní navrhla, aby bola po rozvode dcéra zverená do jej osobnej starostlivosti a otec, aby bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 150 eur mesačne a aby sa s ňou stretával v režime, aký navrhla na úvod.

9. Manžel navrhovateľky sa na pojednávaní dňa 24. 6. 2016 vyjadril, že podľa neho príčinou rozpadu ich vzťahu bol fakt, že manželka sa absolútne nestarala o domácnosť, celú materskú prefajčila a prepila, lebo holduje alkoholu. Za ďalšiu príčinu rozpadu manželstva považuje i to, že bola taktiež neverná. Keďže nevychádzala dobre s rodičmi, zobral do nájmu byt, a keď sa vrátil z Nemecka z práce, zistil, že udržiavala kontakt s niekým iným. S manželkou sa nedalo komunikovať, bývala nervózna, opakovane ho fyzicky napadla, podal i trestné oznámenie. Dlhšie spolu nežijú intímne, nehospodária spoločne,

nebývajú spolu. On súhlasí s návrhom na rozvod manželstva a súčasne navrhol, na rozdiel od písomne podaného návrhu, aby bola dcéra zverená do osobnej starostlivosti matke. Podľa neho táto požíva stále alkohol, pripustil však, že sa zmenila. On už s nimi dlhšie nežije, nevie, aká je situácia. Pracovný pomer skončil 16. 6. 2016 u zamestnávateľa, ktorý ho vysielal na zahraničné pracovné cesty. Dôvodom ukončenia prác bolo dokončenie zákazky a pre neho už nebola k dispozícii ďalšia práca, o čom predložil súdu i potvrdenie zamestnávateľa o ukončení pracovného pomeru dohodou ku dňu 16. 6. 2016. Práca mala trvať ešte asi 2 týždne po 16. 6. 2016, avšak on sa rozhodol ukončiť pracovný pomer skôr, kvôli prebiehajúcej súdnej konaní, súdnym konaniam v Dolnom Kubíne a v Liptovskom Mikuláši. Nárok na podporu by mu nebol vznikol. Pracoval predtým ako živnostník, posledné tri mesiace pracoval už iba ako zamestnanec. Pracoval tam krátko, na sezónne práce, nárok na odstupné by mu nevznikol. V čase uvedeného pojednávania bol vedený na úrade práce, plánoval podať si žiadosť o prijatie do zamestnania u polície alebo u justičnej stráže v Ružomberku. V uvedenom čase nemal žiaden príjem, zatiaľ nebolo rozhodnuté o dávkach v nezamestnanosti, žiadosť si podal. Žil zo svojich úspor, ďalej mu požičiavajú rodičia, ktorým bude musieť peniaze vrátiť. Od januára 2016 prispieva dcére na výživu v sumách po 30 eur mesačne. Rodičia mu požičali peniaze na nábytok pri zariaďovaní bývania v sume 5.000 eur a brat mu požičal 10.000 eur na dokončenie bývania. Keď bol zamestnaný v zahraničí, zarábala 700 - 800 eur v čistom mesačne, keď pracoval na živnosť, bolo to okolo 2.500 eur mesačne. Posledné tri mesiace však mával príjem už len 720 eur. V roku 2016 investoval peniaze najmä do domu, v roku 2015 do domu veľa neinvestoval, pretože všetky peniaze, ktoré zarobil, míňala manželka. K dispozícii mala jeho kreditnú kartu a vždy, keď prišiel domov, peniaze, ktoré boli na účte sa vybrali a tieto dával k dispozícii na domácnosť, aj jej osobne. Rodinný dom je v jeho vlastníctve. Tiež je vlastníkom osobného motorového vozidla Volkswagen Passat, rok výroby 2004. Žiadne pozemky nevládni. Na pojednávaní dňa 24. 6. 2016 sa vyjadril, že je schopný platiť výživné v sume 40 eur mesačne a súhlasil s tým, aby sa stretával s dcérou každú stredu, v soboty a nedele podľa návrhu matky, avšak v čase od 09.30 do 18.00 hod., pretože potrebuje, aby sa dcéra v priebehu ich stretnutia vyspala a aby on mal dostatok času na cestu s ňou tam i späť.

10. Navrhovateľka sa k vyjadreniu manžela o jej užívaní liekov a požívaní alkoholu vyjadrila, že z vyšetrení, ktoré absolvovala, je zrejme, že má v poriadku laboratórne vyšetrenia i krvný obraz. Predložila súdu lekárske potvrdenie, s ktorého obsahom bolo oboznámené - bola liečená pre ochorenie štítnej žľazy a chronickú bolesť hlavy, naordinovanú mala adekvátnu liečbu. Navrhovateľka súčasne predložila na oboznámenie lekársku správu detskej lekárky, z ktorej je zrejme, že k jej starostlivosti o maloletú lekárka nemá výhrady.

11. Dňa 10. 10. 2016 doručil manžel navrhovateľky súdu opätovne návrh na zverenie maloletej dcéry do striedavej osobnej starostlivosti obom rodičom s odôvodnením, že je plne spôsobilý dcére poskytnúť primeranú osobnú starostlivosť spolu s matkou striedavo v týždňových intervaloch.

12. Na pojednávaní dňa 27. 10. 2016 navrhovateľka poukázala na to, že maloletá dcéra pri odovzdávaní otcovi intenzívne plakala. Po návrate od neho sa v noci budí zo sna, kričí na ňu, aby nešla preč a vyžaduje si jej prítomnosť. Takto sa správala od posledného pojednávania týkajúceho sa úpravy styku otca s dcérou, od septembra 2016, avšak zo sna sa budí asi posledného polroka. Hľadala odbornú pomoc u psychológa, avšak neuspela, nechceli ich zobrať, vzhľadom k tomu, že na súde prebieha konanie a podaný bol návrh na ustanovenie znalca, preto do toho nechceli zasahovať. Otec sa stretol s dcérou na niekoľko hodín v júni 2016 trikrát, v júli 2016 trikrát. Viackrát neprišiel, bol v práci v Nemecku, v auguste sa s dcérou stretol trikrát, 14. 8. 2016 bola dcéra chorá, 17. 08. 2016 neprišiel, rovnako ani 31. 8. 2016. V septembri 2016 bol s dcérou v styku päťkrát, neprišiel trikrát. V októbri 2016 bol styk otca s dcérou zrealizovaný štyrikrát, štyrikrát za dcérou neprišiel. Nepovedal jej, že bol s dcérou na psychologickom vyšetrení, tvrdil jej, že bol s ňou na detskom koncerte. Navrhovateľka poprela tvrdenia jej manžela, že udržiava vzťah s iným mužom. Ide o kamaráta, ktorý jej pomáha, keď absolvuje vyšetrenie s dcérou u lekára, tiež jej požičiava svoje auto. V dobe, keď otec neprišiel na styk s dcérou, nežiadal od nej náhradný termín. Na výživu dcéry jej stále prispieva sumou 30 eur mesačne. Pokiaľ ide o jej výdavky na bývanie, mesačne prispieva rodičom na domácnosť sumou 130 eur, v čom sú zahrnuté poplatky za smeti, vodu, príspevok na uhlie, drevo. Rodičia platia za uhlie a drevo 500 eur ročne. Jej výdavky za mobilný telefón predstavujú 30 eur mesačne, za pohonné hmoty do vozidla, ktoré jej požičiava kamarát, keď chodíva s dcérou k lekárovi, platí 12 eur mesačne. Za mlieko pre dcéru platí 5 eur týždenne, za plienky 30 eur mesačne. Lekárka dcére predpisuje bio stravu, niekedy má výdavky len na recept, niekedy jej túto stravu kupuje bez receptu, a vtedy platí za bio stravu 35 eur. Výdavky na ošatenie a obuv má bežné. Hygiena

dcéry stojí 10 eur mesačne, v čom je výdavok za šampón, telové mlieko, plienky, vlhčené obrúsky. V dome u jej matky býva aj jej nevlastný otec. Príležitostne požíva alkoholické nápoje, keď príde návšteva, opije sa raz do mesiaca. Matka opätovne vyjadrila nesúhlas so striedavou osobnou starostlivosťou o dcéru, s dôrazom na to, že otec ju navrhuje v širokom rozsahu. Ona nebráni v ich vzájomnom styku, ale tento by sa mal realizovať postupne, zatiaľ nie aj cez noc. Za dva roky života dcéry bol s ňou otec spolu trištvrté roka. Nepoprela, že si vytvorili vzťah, neupiera mu otcovské práva. Keď je dcéra s ňou, ráno sa budí okolo 8.00 hod., opätovne je ukladaná na spánok o 11.00 hod a večer chodí spať okolo 20.30 hod.. Keď býva u otca, vie, že u neho spáva v popoludňajších hodinách, potom má problém večer zaspať. Stalo sa aj to, že zaspala o 02.30 hod. v noci. Po príchode od otca vidí na nej zmenu správania, vraví jej, že ju neľúbi a takto jej to kázal otec. Príde s bolesťami brucha, nechce jesť, v noci sa strháva zo sna, kričí. Ona dcéru pred ňou na otca nič nehovorí, doma ho nespomína. Komunikácia s otcom nie je možná, pri odovzdávaní dcéry sa s ním hovoriť nedá. S dcérou chodí do gastro ambulancie jedenkrát ročne do Martina, avšak lekárka jej odporučila ďalšie vyšetrenie v Martine, geneticko-metabolické.

13. Manžel navrhovateľky poukázal na ovplyvňovanie dcéry matkou. Po jej príchode od neho jej vraví, že celý čas za ňou plakala, čo on považuje za citové vydieranie. Ku situáciám, kedy sa otec s dcérou vo vymedzený čas nestretol, uviedol, že dôvodom bola stavba rodinného domu, v ktorom chce dcéru vytvoriť zdravé rodinné prostredie, a v čase, keď za ňou neprišiel, mal stavebných remeselníkov. Keď je dcéra u neho, nemá problémy s jej jedným, taktiež si pospí, nie je s tým problém.

14. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/18/2016-288 zo dňa 21. 11. 2016 bol v konaní ustanovený súdny znalec, psychológ D.. G. Š., V., na posúdenie osobnostných predpokladov každého z rodičov na výchovu maloletej a vhodnosť ich výchovného prostredia, vyhodnotenie citovej väzby maloletej k rodičom, psychologické posúdenie vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloletú, v akom rozsahu a pomere príp., posúdenie vhodnosti úpravy styku druhého rodiča s maloletou v prípade vylúčenia striedavej osobnej starostlivosti.

15. Z obsahu znaleckého posudku vyplynulo, že osobnosť matky je dobre socializovaná, s primeraným záujmom o sociálny kontakt, s mierne zvýšenou emocionálnou labilitou. Je realistická, zameraná na prítomnosť, skôr duchovne, ako prakticky založená, dokáže primerane fungovať v sociálnych vzťahoch. Výchovné prostredie matky je pre maloletú zo psychologického hľadiska vhodné.

16. Otec má tendenciu prezentovať sa v sociálne žiaducom svetle. Popisuje sa ako pokojný vyrovnaný človek, primerane socializovaný s adekvátnym záujmom o sociálne kontakty. Z hľadiska temperamentových vlastností je skôr málo vzrušivý, pokojný, systematický, svoje momentálne potreby a pohnútky sa snaží prispôbovať dlhodobým cieľom. Je to prakticky založený človek s menším záujmom o prežívanie druhých, ale schopný primeranej spolupráce a fungovania v spoločnosti. Výchovné prostredie u neho je pre maloletú zo psychologického hľadiska vhodné. Znalec považuje striedavú osobnú starostlivosť rodičov o maloletú za nevhodnú. Pri zverení maloletej do výlučnej osobnej starostlivosti len jedného z rodičov (matky) je zo psychologického hľadiska žiaduci a vhodný styk maloletej s druhým rodičom (otcom) dva víkendy v mesiaci od piatku do nedele, aj cez noc. Cez prázdniny na dlhšie časové obdobie.

17. Na pojednávaní dňa 11. 4. 2017 bolo doplnené dokazovania a oboznámené bolo s obsahom zmlúv o pôžičke uzatvorených medzi manželom navrhovateľky a jeho bratom D. G., manželom navrhovateľky a jeho rodičmi, s obsahom prehľadu mesačných výdavkov navrhovateľky, s ďalšími správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš a Dolný Kubín, s aktuálnou správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine, s potvrdením o oznámení priestupku proti občianskemu spolunažívaniu manželom navrhovateľky voči navrhovateľke, s obsahom spisov Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 8P/23/2016. V rámci doplňujúceho výsluchu manžel navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že stále nemá žiaden príjem, naposledy mu bola vyplatená podpora v nezamestnanosti v sume 200 eur v marci. Predtým dostával polroka sumy okolo 400 - 500 eur mesačne, v závislosti na počte dní v mesiaci. V súčasnosti ho živia rodičia, na cestu za dcérou mu požičiavajú peniaze, ktoré im potom vráti. Pôžičky, ktoré mu poskytli rodičia a brat, bude splácať, keď bude mať zamestnanie. V čase uzatvorenia pôžičiek sa dohodli na splátkach, avšak bolo to v období, keď mal ešte peniaze. V súčasnosti, keď peniaze nemá, sa ústne dohodli na tom, že pôžičky bude splácať neskôr. Jeho spiatočná cesta z R. do Q. za dcérou stojí okolo 15 - 20 eur. Manželka sa nepodieľa na úhrade nákladov spojených s návštevou dcéry. Pokiaľ ide o závery znaleckého posudku, tak v prípade, ak bude dcéra zverená do osobnej starostlivosti matky,

navrhol, aby sa s ňou stretával prvé dva víkendy v mesiaci, od piatku od 14.00 hod. do nedele do 18.00 hod., cez letné prázdniny, aby bola dcéra jeden mesiac u neho a jeden mesiac u matky. Tento rok by bol rád, ak by to bolo prvý mesiac. Navrhol, aby cez Vianoce bola dcéra u neho od 24. 12. od 14.00 hod. do Silvestra 31. 12. do 18.00 hod. s tým, že by sa mohli s matkou dohodnúť na striedaní sa každý rok. Cez Veľkú noc by bol rád, keby bola dcéra u neho aspoň v piatok, u manželky by bola v pondelok, a tiež sa môžu striedať každý rok. Po dcéru si bude chodiť on a bude si ju preberať v mieste bydliska matky, resp. pred bydliskom matky. Po skončení styku v nedeľu by si po dcéru prišla matka, a to pred miestom jeho bydliska. Pre prípad, že by nemohol dcéru vrátiť matke, splnomocní na to svojich rodičov. V prípade, ak by sa z akýchkoľvek objektívnych dôvodov nemohlo zrealizovať jeho stretnutie s dcérou, žiada o poskytnutie náhradných termínov. Tiež navrhuje, aby ako obidvaja rodičia zastupovali dcéru a spravovali jej majetok v bežných veciach. Keďže v súčasnosti nemá žiadne príjmy, navrhol aktuálnu výšku výživného v sume 50 eur mesačne. Pokiaľ ide o jeho snahu nájsť si zamestnanie u polície, kde bol úspešný pri vykonaní skúšok, zatiaľ prijali len troch spomedzi uchádzačov, on je ďalší v poradí. Bude si hľadať tiež prácu u justičnej stráže v Ružomberku aj inde. Rodičom platí za elektrinu 50 eur mesačne, elektrinu v ich dome a v časti jeho domu majú prepojenú. Za nájomné rodičom platí 50 eur mesačne, za stravu 130 eur mesačne, splátka bratovi za zariadenie domu predstavuje sumu 100 eur mesačne, za uhlie platí cca 400 eur ročne, za drevo cca 300 eur ročne, brikety do krbu stoja cca 200 eur ročne, poisťku na auto platí 120 eur ročne, za naftu pri návštevách dcéry platí 200 eur mesačne, plus 150 eur ho stojí bežná spotreba, výdavky na auto a jeho údržbu stoja ročne cca 250 eur, veci pre dcéru stoja 50 eur mesačne, 20 eur stoja výlety, ktoré s ňou absolvuje. Za vlastné ošatenie a drogériu si platí 70 eur mesačne, za internet 10 eur mesačne, za mobilný telefón 30 eur mesačne. Náklady spojené s údržbou pozemku predstavujú 20 eur mesačne. Výdavky spojené s dokončením domu boli v sume 10.000 až 15.000 eur. Platil ich, keď mal peňažné prostriedky, v súčasnosti ho finančne podporujú rodičia. Manžel navrhovateľky vyjadril nesúhlas s konštatovaním kolízneho opatrovníka, že vlastným pričinením prišiel o prácu v zahraničí. Išlo len o nárazovú prácu. Rovnako poprel tvrdenia manželky, že jej mal dolámať ruky a poukázal na to, že ona bola dvakrát uznaná na vinnú z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu voči nemu, a tretíkrát podával oznámenie v roku 2016, keď ho pred dcérou napadla. Svoju dcéru miluje, má doma vytvorené podmienky pre to, aby jej mohol poskytovať osobnú starostlivosť. Je ochotný dohodnúť sa s manželkou a poukázal na závery znaleckého posudku, keď by bol rád, keby dcéra bola u neho prvé dva víkendy od piatku do nedele. Spochybnil výdavky manželky týkajúce sa nákupu plienok, poukázal na to, že dcéra už plienky nenosí, má vyše troch rokov. Tiež spochybnil výdavky na mlieko v sume 19 - 25 eur mesačne, lebo dcéra dovŕšila v januári 2017 tri roky, nemusí mať už dojčenské mlieka. Poukázal tiež na to, že v domácnosti, kde žije manželka s dcérou, bývajú piati, čo má vplyv na jej celkové výdavky, na ktorých úhrade sa podieľa. Dcéra už nebude chodiť po všetkých vyšetreniach, ktoré už absolvovala, takže výdavky budú nižšie. On si hľadal prácu na Mestskej polícii v Ružomberku, kde urobil všetky skúšky, oznámili mu, že keď sa budú priberať ďalší príslušníci mestskej polície, zavolajú ich. Pri skúškach u štátnej polície bol úspešný pri psychotestoch, ale nevyhovet kritériám skúšok z fyzickej zdatnosti. Tiež pracoval na základe zmluvy o dohode o vykonaní práce v Palúdzke v roku 2016, kde mal zárobok okolo 170 eur. Prácu si hľadal po Liptovskom Mikuláši, na stavbách, avšak neúspešne. Stále má v pláne požiadať o prácu Zbor väzenskej a justičnej stráže v Ružomberku. Taktiež bol zisťovať možnosti pracovného uplatnenia na veľtrhu práce. Rysovala sa mu práca v Liptovskom Hrádku, avšak z dôvodu, že práca by sa mala vykonávať aj v Tmave, nemohol ju prijať. Momentálne nevynakladá žiadne finančné prostriedky na dokončenie bývania, nemá z čoho. Z poskytnutých pôžičiek zatiaľ bratovi splatil len 300 eur, rodičom zatiaľ nič. V súčasnosti má ešte úspory 200 eur, ktoré bude potrebovať na cestovanie za dcérou. Nemá žiadne brigády, ani si ich nehľadal z dôvodu, že čakal na rozhodnutie polície. Tiež pomáhal rodičom fyzickou prácou pri prerábke časti ich domu. Ostatné výdavky, o ktorých sa vyjadrovala manželka, nespochybňuje.

18. Navrhovateľka spochybnila prezentované výdaje manžela na údržbu jeho pozemkov s poukazom, že v čase, keď v uvedenom mieste mávali spoločné bydlisko, podieľal sa na údržbe jeho otec. Taktiež spochybnila tvrdenia manžela, že prispieva rodičom na úhradu nákladov v domácnosti. V čase, keď tam bývali spoločne, neplatil im nič. Jej príspevok na domácnosť u rodičov predstavuje sumu 130 eur mesačne. Za plienky pre maloletú, používané už len na noc, vynakladá 13,99 eura na jeden balík. Maloletej stále kupuje dojčenské mlieko, na základe odporúčania detskej lekárky.

19. Na pojednávaní dňa 30. 5. 2017 predložil manžel navrhovateľky pracovnú zmluvu svedčiacu o uzatvorení pracovného pomeru od 20. 4. 2017 na dobu určitú do 31. 12. 2017, so skúšobnou dobou na tri mesiace na pracovnej pozícii: pomocný robotník, pomocné stavebné práce, miesto výkonu práce:

Liptovský Mikuláš, pracovný čas zamestnanca: 40 hodín týždenne, s dohodnutým základným platom vo výmere 500,- eur mesačne brutto. Podľa jeho vyjadrenia by mal dosahovať čistý príjem okolo 400,- eur mesačne. V priebehu pojednávania rodičia dospeli ku súhlasným stanoviskám týkajúcim sa zverenia maloletej na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Obidvaja rodičia súhlasili s tým, že budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Názorová zhoda medzi rodičmi nastala aj vo veci úpravy styku otca s maloletou v priebehu roka tak, že otec sa bude s dcérou stretávať každý druhý víkend od piatka od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou cez veľkonočné sviatky, Vianoce a počas Silvestra, obidvaja vyjadrili súhlasný postoj, aby sa otec stýkal s dcérou na Veľkú noc od 9.00 hod. piatka do nasledujúceho pondelka do 15.00 hod., na Vianoce každý nepárny rok od 14.00 hod. dňa 24. 12. do 26. 12. do 17.00 hod. a každý párný rok počas Silvestra od 9.00 hod. 31. 12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho nepárneho roka. Počas letných prázdnin navrhla navrhovateľka, aj prostredníctvom svojej zástupkyne, ako aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka, aby bol styk otca s dcérou upravený na obdobie od 1. 7. od 9.00 hod. do 13.00 hod. dňa 10. 7. a od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 10. 8. S takto navrhovanou úpravou styku otca počas letných prázdnin manžel navrhovateľky vyjadril nesúhlas a navrhol, aby styk s dcérou bol v trvaní 14 dní v júli a 14 dní v auguste. Taktiež vyjadril nesúhlas s návrhom navrhovateľky, aby si dieťa preberal aj odovzdával späť matke len on osobne. Navrhol, aby si matka preberala maloletú po ukončení styku v mieste jeho bydliska, a to v záujme zachovania rovnováhy výdavkov jedného i druhého rodiča. Manžel navrhovateľky navrhol širší rozsah styku s dcérou počas letných prázdnin argumentujúc závermi znalca, že počas tohto obdobia by mal byť jeho styk s dcérou širší, a teda ním navrhovaná úprava, v trvaní 14 dní, je primeranou dobou na udržiavanie a budovanie primeranej citovej väzby otca s dcérou.

20. Navrhovateľka navrhla zaviazat' otca prispievať na výživu dcéry sumou 150,- eur mesačne. Manžel navrhovateľky s takto určenou výškou výživného nesúhlasil, poukázal na jeho hrubý príjem 500,- eur mesačne a na fakt, že je schopný plniť vyživovaciu povinnosť si vo výške 80,- eur mesačne, nanajvýš 100,- eur mesačne. Poukázal na jeho zvýšené výdavky súvisiace s preberaním a odovzdaním dcéry pri realizácii jeho styku s ňou, na komplikovanosť dopravy, ktorú musí riešiť používaním osobného motorového vozidla, ktoré má v súčasnosti v oprave, jeho spotreba je 7,4 litra nafty na 100 km, plus má ďalšie výdavky na stravovanie, záujmové aktivity s dcérou, primerané oblečenie, nakoľko matka mu dcéru odovzdáva v nevhodnom a opotrebovanom oblečení, preto je nútený jej na čas pobytu u neho zakupovať oblečenie aj v jeho finančnej réžii.

21. Zo zhodného vyjadrenia navrhovateľky i jej manžela, ako aj obsahom poštového peňažného poukazu mal súd preukázané, že otec prispieva pravidelne na výživu dcéry sumou 30,- eur mesačne. Z obsahu lekárskeho vyšetrenia mal súd preukázané, že matka zabezpečuje primeranú zdravotnú starostlivosť o dcéru, navštevuje pravidelne poradňu, očkovaná je podľa schémy, odborné lekárske vyšetrenia v potrebnom rozsahu s dcérou absolvuje. Z obsahu správ kolízneho opatrovníka a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Odboru sociálnych vecí a rodiny, Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, mal súd jednoznačne a bez pochybností preukázané, že obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej. Obidvaja sú schopní poskytovať maloletej primeranú starostlivosť a výchovu. Maloletá je evidovaná v alergologickej, endokrinologickej, kardiologickej, nefrologickej, krčnej, neurologickej ambulancii a v ambulancii genetiky. Obidvaja rodičia majú stredoškolské vzdelanie. Otcov pracovný pomer v spoločnosti N. & E., s.r.o., skončil dohodou 16. 6. 2016 z dôvodu zákazky na stavbe Y. W. v meste Hamburg. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš mal súd taktiež preukázané, že otec bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie odo dňa 17. 6. 2016. Z daňového priznania za rok 2015 mal súd preukázaný základ dane otca v sume 1.908,87 eur. Matka bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín v dobe od 22. 1. 2017. Je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 23,52 eur mesačne. Podľa správy Oddelenia služieb pre občana Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín zo dňa 15. 3. 2017 vyplýva, že nie je poberateľkou ďalších štátnych sociálnych dávok, hmotnej núdze, náhradného výživného, ani peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽZP. Dňa 15. 2. 2017 sa zúčastnila pohovoru u zamestnávateľa E. A. B., K.E., kde jej bola ponúknutá práca čašníčky, avšak na uvedenú pozíciu nebola prijatá. Od januára 2017 je prijatá na základe dohody o vykonaní práce na E. E. A. H. Q. s 5-hodinovým týždenným pracovným časom počas nedeľ. V apríli 2017 maloletá nastúpila do Materskej školy v Q..

22. V domácnosti u otca žije i jeho partnerka K. G., ktorá nemá vyživovacie povinnosti, pracuje v 2-týždňových turnusoch ako opatrovateľka v Rakúsku. Výdavky spojené s chodom domácnosti, podľa

správy kolízneho opatrovníka, hradí i jeho partnerka, ktorá za svoje finančné prostriedky dozariaďovala domácnosť. S platbami pomáhajú aj starí rodičia maloletej.

23. Z obsahu psychologického nálezu u maloletej U. G., zisteného odbornou klinickou psychologičkou D.. L. Š. zo dňa 7. 9. 2016, mal súd preukázané doporučenie pravidelného kontaktu maloletej s otcom, prítomnosť matky už nie je nevyhnutná. Kontakt s maloletou pri vyšetrení bol nadviazateľný, spolupráca bola na dobrej úrovni, správanie dieťaťa zodpovedá situácii, je adaptabilné, spontánne, usmievavé. Na zadávané otázky odpovedala, komunikácia bola obmedzená z dôvodu slabšieho verbálneho prejavu a obmedzenej slovnej zásoby, reč mala zrozumiteľnú. Dieťa nejavilo problém v komunikácii s cudzími ľuďmi, reagovalo bezprostredne. Voči otcovi sa správala priateľsky, nemá problém v kontakte s ním. Psychologička skonštatovala normálny psychomotorický vývin dieťaťa, bez zjavných psychopatologických prejavov vo vývine, emocionálne a sociálne je dostatočne zrelé na svoj vek, je ľahko adaptabilné, sociabilné, citovo rezervovanejšie voči okoliu. Medzi otcom a dcérou je vytvorený citový vzťah, svojho otca rešpektuje a prejavuje mu náklonnosť.

24. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín mal súd preukázané, že matka poberala rodičovský príspevok na maloletú U. G. v sume 203,20 eur mesačne do januára 2017. Z dohody o pracovnej činnosti medzi spoločnosťou E., E..A..O., a navrhovateľkou E. G. mal súd preukázané, že pracovný vzťah medzi zamestnávateľom a navrhovateľkou začal dňom 4. 1. 2017 na dobu určitú, do 31. 12. 2017 s 5-hodinovým týždenným pracovným časom a dohodnutou pracovnou odmenou 2,50 eur na hodinu. Dohoda o pracovnej činnosti bola uzavretá 13. 1. 2017. Z potvrdenia o mzde zo dňa 23. 3. 2017 mal súd preukázaný čistý zárobok navrhovateľky za obdobie od 14. 1. 2017 do marca 2017 vo výške 137,50 eur brutto, čistý príjem 119,09 eur.

25. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľkou a rovnakým zamestnávateľom zo dňa 4. 4. 2017 mal súd preukázané uzatvorenie pracovného pomeru navrhovateľky na dobu neurčitú od 5. 4. 2017 s dohodnutou skúšobnou dobou v trvaní 3 mesiacov a dohodnutou mzdou vo výške 250,- eur so stanoveným týždenným pracovným časom 25 hodín. Súčasťou pracovnej zmluvy je i súhlas navrhovateľky s výkonom práce nadčas nad hranicu ustanovenú v § 97 ods. 7 Zákonníka práce, a to v súlade s § 97 ods. 10 Zákonníka práce v rozsahu ďalších 250 hodín ročne.

26. Z potvrdenia Základnej školy s materskou školou Q. vyplýva platba rodičovského príspevku matkou v sume 15,- eur v apríli 2017 a platba 20,92 eur za školskú jedáleň maloletej.

27. Z čestného vyhlásenia rodičov navrhovateľky vyplýva, že navrhovateľka im prispieva na spoločnú domácnosť sumou 130,- eur mesačne.

28. Z potvrdenia Obce Q. vyplýva platba navrhovateľky za komunálny odpad na rok 2016 za seba a svoju dcéru U. G. vo výške 44,- eur.

29. Z obsahu spisu Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 8P/23/2016, vyplýva, že dňa 21. 6. 2016 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol, o. i., upravený styk otca s maloletou U. G. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou v každom týždni vždy v stredu v čase od 9.30 hod. do 16.00 hod. a každú nedeľu v čase od 9.30 hod. do 16.00 hod.

30. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku - s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

31. Podľa § 18 Zákona o rodine muž a žena majú v manželstve rovnaké práva a rovnaké povinnosti. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne si pomáhať a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

32. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

33. Podľa § 23 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd

pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

34. Podľa § 24 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

35. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

36. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

38. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, súd zistil nasledovný skutkový a stav.

39. Manželia spolu dlhodobo nežijú odvtedy, ako navrhovateľka i s maloletou dcérou odišla bývať ku jej rodičom. Manžel navrhovateľky je v pravidelnom kontakte so svojou dcérou, avšak s navrhovateľkou sa spoločne nepodieľa na výchove dcéry, s manželkou nehospodária spoločne, dlhodobo spolu nežijú intímne. Hlavnou príčinou rozvratu manželstva bolo nedostatočné poznanie charakterových vlastností, záujmov, postojov manželov, keďže manželstvo uzatvorili po krátkej známosti po tom, ako navrhovateľka otehotnela. K narušeniu manželských vzťahov došlo už v počiatkoch uzavretia manželstva. Medzi manželmi dochádzalo ku verbálnym i fyzickým útokom, podľa vyjadrenia navrhovateľky, do vzťahu zasahovala i manželova matka. Jednou z ďalších príčin odcudzenia manželov bol i dlhodobý výkon práce manžela navrhovateľky v zahraničí, čo neprosperovalo k budovaniu pevného vzťahu medzi manželmi i medzi dcérou a otcom, medzi manželmi sa vyskytli mimomanželské známosti. Napriek odlúčeniu partnerov však zostal zachovaný styk otca s maloletou dcérou, a tento prejavuje aktívny prístup a snahu o upevňovanie a rozvíjanie tohto vzťahu.

40. Ani jeden z manželov nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, manželia majú medzi sebou vážnu komunikačnú bariéru, doposiaľ neprejavujú snahu o konštruktívne riešenie otázok týkajúcich sa starostlivosti o ich dcéru. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd rozhodol o rozvode manželstva navrhovateľky a jej manžela, pretože bol jednoznačne a bez pochybností preukázaný rozvrat vzťahu medzi nimi, a to takej dĺžky a intenzity, že manželstvo prestalo plniť svoj spoločenský účel vyplývajúci z jeho základných funkcií, a to funkcie biologickej, výchovnej, vzájomnej pomoci a hospodárskej. Zo stupňa rozvratu manželstva vyplýva, že nemožno dôvodne očakávať obnovenie spolužitia a účelu manželstva, keďže preukázané bolo, že problémy vo vzťahu obidvoch rodičov sú dlhodobého, a v danom štádiu javiaceho sa nezvratného charakteru.

41. V rámci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností obidvoch rodičov k maloletej U. G.L., nastala názorová zhoda obidvoch manželov, týkajúca sa zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky, pričom obidvaja rodičia budú zastupovať a spravovať majetok maloletej v bežných veciach. V rámci znaleckého dokazovania bolo preukázané, že maloletá má pozitívny vzťah ku obidvom rodičom. V súčasnosti, vzhľadom na výsledky psychologického vyšetrenia maloletej, podľa znalca D.. G. Š., D..

z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť rodičov je nevhodná. Znalec odporučil styk maloletej s druhým rodičom dva víkendy v mesiaci od piatku do nedele, aj počas noci. Cez prázdniny odporučil styk rodiča s dieťaťom na dlhšie časové obdobie. Znalecký posudok bol podaný dňa 17. 2. 2017. Ku dňu rozhodovania súdu maloletá je o viac ako tri mesiace staršia, stále je zachovaný pravidelný styk otca s ňou. Hoci navrhovateľka nesúhlasila s návrhom otca, aby bol počas letných prázdnin v styku s dcérou počas dvoch týždňov v júli i v auguste, tak z výsledkov vykonaného dokazovania, a to nielen z výsledkov znaleckého posudku, ale aj zo správy klinickej psychologičky Š. vyplýva vhodnosť styku maloletej so svojím otcom, ku ktorému má maloletá rovnako silnú citovú väzbu ako ku svojej matke, ktorá jej venuje v súčasnosti prevažnú osobnú starostlivosť. Aj napriek negatívnejmu postoju matky k rozsahu styku otca s dcérou súd konštatuje, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva schopnosť otca v zodpovedajúcej miere poskytovať maloletej starostlivosť, schopný je zabezpečovať uspokojovanie jej potrieb v záujme jej zdravého psychického, fyzického i sociálneho vývinu.

42. Súd pri rozhodovaní o styku rodičov s maloletým dieťaťom dbá na to, aby úprava bola v najlepšom záujme maloleteho dieťaťa, pričom záujem dieťaťa sa chápe v čo najextenzívnejšom zmysle, a to, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, k mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva definované i v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Maloletá je vo veku, kedy zatiaľ nedokáže primerane vyjadriť svoj postoj, prania a priority, preto v rámci zisťovania, aký model výchovy maloletej je najvhodnejší, prihliadal súd na ďalšie dôkazné prostriedky, ktorými boli psychologické vyšetrenia, znalecké dokazovanie psychológom, zisťovanie pomerov v rodine orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, berúc, samozrejme, do úvahy aj vyjadrenia samotných rodičov. Obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodič má právo sa s dieťaťom stýkať, a to tak, aby to bolo v najlepšom záujme dieťaťa. V konaní neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by nasvedčovali na negatívny dopad doterajšieho styku otca s maloletou, práve naopak, maloletá otcovi prejavuje náklonnosť, rešpektuje ho, jej psychomotorický vývin je v norme, bez psychopatologických prejavov. Dieťa je citovo rezervovanejšie voči okoliu.

43. Súd je toho názoru, že určený rozsah styku otca s maloletou počas bežného kalendárneho roka, ako aj počas vianočných a veľkonočných sviatkov i Silvestra a počas letných prázdnin odráža potrebu primeraného budovania vzájomného styku otca s dcérou, formovanie lepšej komunikačnej zdatnosti maloletej a rovnocenného preberania vzorov matky i otca. Dcéra je zvyknutá na domácnosť otca, nebolo preukázané, že by negatívne reagovala na členov domácnosti, v ktorej otec žije, a to aj so svojou partnerkou, otec jej podnetne naplňa čas s ňou trávený, snaží sa o nastavenie primeraného režimu. Maloletá je vo veku, kedy je potrebné, aby sa jej väzba, orientovaná prevažne na matku, uvoľnila a maloletá si začala vytvárať aj širšiu sociálnu väzbu s otcom a ďalšími príbuznými z jeho strany, čo v konečnom dôsledku môže pozitívne vplývať na obohatenie citového prežívania a sociálnej zručnosti maloletej. Preukázané bolo, že otec netrpí žiadnym duševným ochorením ani poruchou, a aj zo psychologického hľadiska je schopný postarať sa o maloleté dieťa. Z hľadiska prezentovaných návrhov matky i otca na rozsah styku počas letných prázdnin súd konštatuje, že matkin návrh na styk otca s dcérou v trvaní 10 dní v júli i v auguste nie je v zásadnej disproporcii s návrhom otca na styk dcéry v trvaní 14 dní v júli i v auguste. Je potrebné, aby si matka uvedomila, že súdom určený rozsah styku otca s dcérou je pri striktnom „matematickom“ porovnaní s rozsahom času stráveného maloletou s matkou, preukázateľne vychádzajúci v prospech matky. Nebolo preukázané, že z hľadiska prežívania maloletej by uvedený rozsah styku s otcom, pri správnej motivácii, v prístupe k nej, rešpektovaní rodičov medzi sebou navzájom, nedokázala zvládnuť. V tejto súvislosti je vhodné, aby sa rodičia vyvarovali takému správaniu, ktoré u maloletej môže vzbudiť vlastné výčitky svedomia z neprítomnosti u toho rodiča, od ktorého je v rámci úpravy styku odlúčená.

44. Pokiaľ ide o úpravu vyživovacej povinnosti otca k maloletej, súd prihliadol v proporcionálnej miere na odôvodnené potreby maloletej, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca. U tohto bolo preukázané, že od 20. 4. 2017 je zamestnaný s dohodnutým základným platom vo výmere 500,- eur mesačne brutto, a taktiež matka sa zamestnala na kratší pracovný úväzok od januára 2017 so 7-hodinovým pracovným týždňom pri hodinovej odmene 2,50 eur brutto. Obidvaja rodičia v súčasnosti žijú v domácnostiach svojich rodičov, t. j. na úhrade nákladov spojených s vedením domácnosti sa podieľajú viacerí členovia domácnosti na jednej i druhej strane. Maloletá je vo veku takmer

3,5 roka, začala navštevovať materskú školu, doposiaľ absolvovala viaceré vyšetrenia vo viacerých odborných ambulanciách. Výdavky matky spojené s návštevou maloletej v predškolskom zariadení predstavujú pravidelné položky vo výške cca 35,- eur mesačne. Okrem pravidelne poskytovaného výživného doposiaľ otec maloletej zabezpečoval ubytovanie, stravovanie, osobnú starostlivosť, hradenie voľnočasových aktivít, nákup oblečenia, vynakladal pravidelne finančné prostriedky na cestu za maloletou v dôsledku ich vzájomného odlúčenia po odchode matky s dcérou zo spoločnej domácnosti. Vzhľadom na uvedené súd nepovažuje za primeranú navrhovanú výšku výživného navrhovateľkou v sume 150,- eur mesačne, nakoľko takto navrhovaný rozsah výživného nezodpovedá aktuálnym možnostiam a schopnostiam otca. Pri dosahovanom čistom príjme otca vo výške cca 400,- eur mesačne súd považuje sumu 100,- eur mesačne ako výživné primerané odôvodneným potrebám maloletej s poukazom aj na jej do určitej miery nepriaznivý zdravotný stav, s ktorým sú spojené vyššie výdavky matky určené na návštevu odborných ambulancií, špeciálnu výživu, plienky, používané na noc, ako aj návštevu predškolského zariadenia.

45. O trovách konania súd rozhodol v intenciách ust. § 52 a § 57 Civilného mimosporového poriadku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine - manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.